

PROBLEMS FOR THE FRIENDSHIP MATCH IN TEL AVIV, ISRAEL

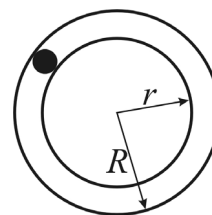
1 – ניסוי טיפה מטוגנת

על משטח אופקי מחומם (פני מגהץ, תנור חשמלי וכו') מטפטפים מים. כשטמפרטורת המשטח נמוכה מ- $100\text{ }^{\circ}\text{C}$ המים מתנהגים כרגיל מתחממים ומתנדפים. כשטמפרטורת המשטח גבוהה משמעותית מ- $100\text{ }^{\circ}\text{C}$ הטיפות הנופלות על המשטח קופצות כדור גומי לגובה מסוים, מתפרקת לטיפות קטנות יותר שנעות לאחר כמה קפיצות כמעט ללא מגע עם המשטח. הסבירו את התופעה.

Эксперимент "Жареная капля". На горизонтально расположенную нагретую поверхность (поверхность утюга, электрической плитки, сковороды и т.д.) капают немного воды. Если поверхность нагрета не выше $100\text{ }^{\circ}\text{C}$, то вода ведет себя нормально (растекается и испаряется). Если же температура поверхности заметно превышает $100\text{ }^{\circ}\text{C}$, то капля, упав на неё, отскакивает как мячик от пола на некоторую высоту, разбивается на более мелкие капли, которые после нескольких отскоков движутся, практически не касаясь нагретой поверхности. Объясните эксперимент!

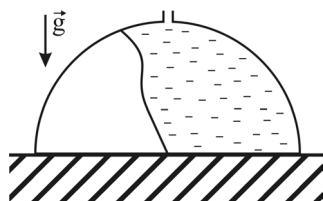
2 – חידת המיסבים

רדיוס הקליפה הפנימית של המיסב שווה r וחיצונית – R . כמה סיבובים סביב צירו יעשה הכדור הקטן בין הקליפות המעגליות, אם הקליפות יעשו n_1 ו- n_2 סיבובים בהתאמה? הערה: הכדור מתגלגל ללא החלקה. הערה - המיסב הוא שני גלילים בעלי ציר משותף וקיימים כדורים נוספים ששומרים את זה כך שאינם מופיעים בשרטוט.

"Загадка шарикоподшипника". Радиус внутренней ободки шарикоподшипника равен r , а внешней – R . Сколько оборотов вокруг своей оси сделает шарик между этими ободками, если внутренняя и внешняя ободки сделают соответственно n_1 и n_2 оборотов? Шарик между ободками движется без скольжения.

3 – פעמון הממריא

לתוך חצי כדור מוצמד אל השולחן מוסיפים נוזל שצפיפותו ρ דרך החור. כשנוזל מגיע לחור, ה"פעמון" מתרומם והנוזל נשפך. חשבו את מסתו של הפעמון, אם נתון שרדיוסו הפנימי הוא R .

הערה - הקו המפותל בשרטוט הוא דרך מקובלת בשרטוט הנדסי לציין מעבר בין תחום בשרטוט שבו המתקן שקוף ורואים את החלקים הפנימיים שלו לבין תחום בו רואים את השכבה החיצונית.

"Всплывающий колокол". В полусферический колокол, плотно лежащий на столе, наливают через отверстие сверху жидкость, плотность которой ρ . Когда жидкость доходит до отверстия, колокол приподнимается и жидкость начинает вытекать снизу. Определите массу колокола, если его внутренний радиус равен R .

4 – עדשה למדידת עומק

בתחתית הבריכה נמצא גוף שמעליו במרחק $H = 20\text{ cm}$ מעל לפני המים במקביל להם מוצבת עדשה דקה בעלת מרחק המוקד $F = 10\text{ cm}$. במצב זה, הדמות נמצאת במרחק $L = 12,5\text{ cm}$ מהעדשה. חשב את עומק הבריכה, כשנתון שמקדם השבירה של המים הוא 1.33 (אפשר לעשות קירובים של זוויות קטנות, כלומר $\sin \alpha \approx \tan \alpha$, $\cos \alpha \approx 1$).

"Линза – измеритель глубины". На дне бассейна лежит предмет, над ним на расстоянии $H = 20\text{ cm}$ от поверхности воды параллельно ей помещена тонкая линза с фокусным расстоянием $F = 10\text{ cm}$. При этом изображение предмета оказалось на расстоянии $L = 12,5\text{ cm}$ от линзы.

Определите глубину бассейна, если показатель преломления воды $n = 1,33$ (углы считать малыми, т.е. можно считать, что $\sin \alpha \approx \tan \alpha$ и $\cos \alpha \approx 1$).

7 – ספינת צעצוע

לספינת צעצוע שמסתה $m = 0.5 \text{ kg}$ הקנו מהירות $v = 10 \text{ m/s}$. במהלך התנועה על הספינה פועל כוח התנגדות פרופורציוני למהירות: $F = -k v$, $k = 0.5 \text{ kg/s}$.
א. מצא את הדרך S_1 שספינה תעבור עד שמהירותה תקטן פי שניים.
ב. מצא את הדרך S_2 שהספינה תעבור עד לעצירתה המוחלטת.

"Модель корабля". Модели корабля, масса которой $m = 0.5 \text{ кг}$, толчком сообщили скорость $v_0 = 10 \text{ м/с}$. При движении на модель действует сила сопротивления, пропорциональная скорости: $F = -k \cdot v$ ($k = 0.5 \text{ кг/с}$).

- а) Найти путь S_1 , пройденный моделью за время, в течение которого её скорость уменьшилась вдвое;
б) Найти путь S_2 , пройденный моделью до полной остановки.

8 – גז בתוך בועת סבון

לגז אידיאלי מונואטומי מועבר חום. חשב קיבול חום (למול אחד) בתהליך זה, בתנאי שניתן להזניח את הלחץ מחוץ לבועה.
הערה: לחץ שנוצר בתוך הבועה נתון ע"י נוסחת לפלס $p = 4\sigma/r$ כש- σ הוא מקדם מתח פנים ו- r - רדיוס הבועה.

"Газ в мыльном пузыре". К идеальному одноатомному газу, заключенному внутри мыльного пузыря, подводится тепло.

Определите теплоёмкость газа (в расчёте на 1 моль) в этом процессе, если давлением снаружи пузыря можно пренебречь.

Примечание. Давление, создаваемое под пленкой силами поверхностного натяжения, определяется формулой Лапласа $p = 4\sigma/r$ (σ – коэффициент поверхностного натяжения, r – радиус мыльного пузыря).

9 – הקבל המסתובב

קבל מישורי נמצא בשדה חשמלי אחיד שעוצמתו E וכיוונו בניצב ללוחות. של הלוחות מפוררים בצורה אחידה מטענים $+q$ ו- $-q$ בהתאמה. מהי העבודה שצריך לבצע על מנת לסובב את הקבל ב- 180° סביב ציר מאונך לשדה?

"Вращающийся конденсатор". Плоский конденсатор находится в однородном электрическом поле, напряженность которого направлена перпендикулярно пластинам конденсатора и равна E . На пластинах конденсатора, расстояние между которыми равно d , а площадь каждой S , равномерно распределены заряды $+q$ и $-q$.

Какую работу надо совершить, чтобы повернуть конденсатор на 180° вокруг оси, перпендикулярной полю?